

ชื่อวิทยานิพนธ์ : พฤติกรรมบริโภคนิยมในประเพณีการบวชในสังคมไทย

ผู้วิจัย : พระครูโกศลพัชรคุณ

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระราชวชิเมธี ผศ.ดร. ป.ธ.๙, พธ.บ., อ.ม., กศ.ด. (บริหารศึกษา)

: ผศ.ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง ป.ธ.๙, ศษ.บ., ศศ.ม.,ปร.ด.
(บริหารอุดมศึกษา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๘ มีนาคม ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาประเพณีการบวชในสังคมไทย ๒) เพื่อศึกษาผลกระทบประเพณีการบวชในสังคมไทย ๓) เพื่อศึกษาแนวคิดบริโภคนิยมประเพณีการบวชในสังคมไทย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่เป็นทั้งการวิจัยเชิงเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๙ รูป/คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันนี้ถึงแม้ว่าชาวพุทธไทยจะยังคงมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา และได้เข้ารับการอุปสมบทเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่เป้าหมายและรูปแบบวิธีการอุปสมบทได้เปลี่ยนไปจากเดิม จากการอุปสมบทเพื่อมุ่งบรรลุธรรมผลนิพพานมาเป็นอุปสมบทเพื่อทำตามประเพณี วิธีการอุปสมบทก็ถูกแทรกแซงจากการบริโภคนิยม ความเชื่อ และประเพณีที่ขัดต่อพระบรมพุทธานุญาต เช่น จากความเรียบง่าย เป็นความฟุ้งเฟ้อ จากการไม่มีพิธีต้องมาเป็นการเพิ่มพิธีกรรมใหม่เข้าไป เช่น พิธีสู่ขวัญ การหาฤกษ์ยามในการอุปสมบท รวมถึงการแต่งเครื่องเซ่นไหว้ก็มีปรากฏในพิธีการอุปสมบทในปัจจุบัน ซึ่งทำให้ห่างไกลออกไปจากหลักการของพระพุทธศาสนาออกไปทุกที และนับวันก็ยิ่งเพิ่มความลึบซับซ้อนมากยิ่งขึ้น พฤติกรรมบริโภคนิยมในประเพณีการบรรพชาอุปสมบทในสังคมไทยปัจจุบันจึงถูกรอบงำจากพิธีกรรม ความเชื่อ และค่านิยมสมัยใหม่จนแทบจะกลืนเป้าหมายของการอุปสมบทที่แท้จริง คนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่เข้าใจว่าการอุปสมบทจะต้องประกอบด้วยพิธีกรรมที่ซับซ้อนและจะต้องมีคนมาร่วมงานมาก การจัดงานจะต้องยิ่งใหญ่ มีมหรสพสมโภช จึงจะทำให้การอุปสมบทถูกต้อง จากพฤติกรรมการอุปสมบทของสังคมไทยปัจจุบันนี้ ทำให้

ผู้วิจัยได้มองย้อนกลับไปในสมัยพุทธกาล เพื่อศึกษาหลักและวิธีการอุปสมบทที่ถูกต้องตามพระธรรมวินัย ทำให้การอุปสมบทเปลี่ยนไปจากเดิม และชี้จุดที่ควรแก้ไขแก่สังคม เพื่อปรับปรุงแบบและวิธีการใหม่ให้ถูกต้องตามพระธรรมวินัย ตลอดถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมประเพณีการอุปสมบทได้มีสิ่งใดบ้างที่ถูกกระแสสังคม และการบริโศคนิยมสมัยใหม่ที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมอุปสมบทของสังคมไทย ปรากฏว่าวัตุประสงค์ วิธีการ และการบริโศคนิยม รวมถึงแรงจูงใจในการอุปสมบทเปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับสมัยพุทธกาล

ผลการศึกษาพบว่า

ในด้านผู้บวช พบว่า ผู้บวชมีวัตุประสงค์ในการบวชแตกต่างกันและผู้บวชไม่ทราบวัตุประสงค์ที่แท้จริงของการบวช ในด้านผู้รับบวช พบว่า ปัญหากระบวนการกลั่นกรองผู้บวชของพระอุปัชฌาย์มีความหละหลวม เมื่อบวชเข้ามาแล้วขาดอาจารย์ผู้ให้การแนะนำอบรมทั้งด้านปรียัติและปฏิบัติ เป็นเหตุให้ผู้บวชไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการบวชอย่างแท้จริงได้

ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาการบวชในสังคมไทย สรุปได้ดังนี้ ๑. ปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด ๒. ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้มาขอบวชอย่างละเอียด ๓. จัดให้มีการศึกษาอบรมทั้งก่อนบวชและหลังบวชโดยมีหลักสูตร รูปแบบ และวิธีการอบรม อย่างชัดเจนเป็นแนวเดียวกัน ๔. พัฒนาสถานที่ และบุคลากรทางพระศาสนาให้มีทั้งคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ ซึ่งจะทำให้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเจริญก้าวหน้า ดังพระพุทธประสงค์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

Thesis Title : THE CONSUMERISM BEHAVIORIN IN THE CONDITION
CEREMONY IN THAILAND

Researcher : PhrakruKhosolpatcharakul

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Phrarajvachiramethee,
Pali. IX, B.A, M.Ed., Ph.D.

: Asst. Prof. Dr.Worrakrit Thuenchang
Pali IX., B.A., M.A., Ph.D.

Date of Graduation : 8 March 2014

ABSTRACT

The research this time have the objective ?, points, and get reach take the ordination no matter greatly, but the aim and way format go into priesthood ?, change to originally from, from the ordination for is bound for achieve nirvana path comes to are go into priesthood for follow the tradition, the way goes into priesthood, touch [cheap] interfere from consuming likes, belief, and the tradition that contrary to a monk smokes relative Buddha, such as, from the simplicity, be the extravagance, from informally come to ceremonial new expansion enters, such as, your ceremony ?, cherished possession, seeking auspices ?, a guard in the ordination, include decorating offering, there is appear in the ritual goes into priesthood in now, which, make far go out from the principle in the Buddhism goes out every time, and day by day, extremely enhance the mystery absorbs to overlap more and more, the behaviour consumes to like in ordination tradition goes into priesthood in Thai social now then was possessed from the ceremonial, belief, and modern popularity ?, until almost swallow the aim of the ordination actually TRUE, young majority generation understands that, the ordination will must compose the ceremonial that will absorb to overlap and must have a person come to work together very, work arrangement will must great, there is the entertainment celebrates, then will make the ordination is correct, from ordination behaviour of Thai social nowadays, make the researcher

has started to turn back in Buddha's lifetime time, for study a pillar and the way go into priesthood that are correct follow the discipline, make the ordination changes to originally from, and point the dot that should you ?, reveal you ?, social, for fine the format and new way are correct follow the discipline, through arrive at the influence of tradition ordination culture ?, there is an anything ? that was have social trend, and consuming likes modern as much as, observe ordination behaviour of Thai social, appear that, objective, way, and consuming likes, include the motivation in the ordination modifies to go to when, compare with Buddha's lifetime time.

The education meets that, in the sense of person ordain, meet that, person ordain have the objective in different ordination and person ordain ?, know the objective TRUE actually of the ordination, in the sense of the receiver ordains, meet that, procedure problem sifts person ordain of the preceptor has something particle used at the end of a statement to emphasize it loose, when, ordain come in already torn giver suggestion teacher trains both of a side splits to condemn and minister, cause person ordain ?, can achieve of the ordination has actually ?

Trend remedy ordination part in Thai social, summarize ?, as follows

1. follow discipline pillar
2. strictly check the property of person come to beg for ordain
3. very thoroughly have the education trains both of before ordain and the back ordain by have the course, format, and the way trains, clearly in rows same
4. develop the place, and way religion personnel has both of the quality and enough quantity, which, will make the revelation flat the Buddhism progresses, loud Buddha purposes of the His majesty comes to the Buddha.